

Примљено:	18-01-2021	
Број	Службени	Орг. јед.
109/8	2	for. sup

ВОЈВОДИНАШУМЕ

ЈП „ВОЈВОДИНАШУМЕ“
21131 Петроварадин, Прерадовићева 2
тел/факс: + 381 21/431-144; 6431-139
текући рачуни: 245-52252-30; 335-10521-20;
265-2010310003850-51; 160-923461-13;
355-1099947-33

ПИБ:101636567; МАТ. БР.:08762198; ЕПЦДВ:132716493

Број: 4502/1

Датум: 31.12.2020.

Покрајински секретаријат за урбанизам и
заштиту животне средине

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад

РЕГИОНАЛНИ ПУКРАЈИНСКИ ОРГАНИ УПРАВЕ
НОВИ САД

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине
Број: 26
Датум: 05.01.2021.
НОВИ САД

05-01-2021
Службени
Орг. јед.

ПРЕДМЕТ: Услови за израду Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине од 2021. до 2035. године

Поштовани,

Поступајући по допису Покрајински секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине број 140-35-47/2020-01 од 01.12.2020. године, број Дирекције ЈП „Војводинашуме“: 4502 од 07.12.2020. године, који се односи на издавање Ускова за Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине од 2021. до 2035. године, у даљем тексту План, ЈП „Војводинашуме“ на основу овлашћења која проистичу из члана 46. Закона о планирању и изградњи, утврђује следеће:

**УСКЛОВЕ ЗА ИЗРАДУ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АУТОНОМНЕ
ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ОД 2021. ДО 2035. ГОДИНЕ**

План мора да буде израђен у складу са следећим прописима који могу имати утицаја на газдовање шумама и заштиту природе:

- Законом о шумама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 - др. закон);
- Законом о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон);
- Законом о заштити природе ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016 и 95/2018 - др. закон);
- Законом дивљачи и ловству ("Сл. гласник РС", бр. 18/2010 и 95/2018 - др. закон);
- Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/2020);

Имајући у виду актуелност шумарства и стратешка опредељења државе да се повећа шумовитост на националном нивоу, а посебно на подручју АПВ потребно је у Плану детаљније обрадити поглавља која се односе на шумарство и шуме. Потребно је образложити на који начин, уз примену којих мера и на којим површинама ће се вршити пошумљавања која ће довести до повећања шумовитости. С обзиром да је значај шума недвосмислен када је у питању ублажавање ефеката климатских промена, и у том контексту односно у поглављу које обрађује климатске промене и њихов утицај, такође је потребно споменути шуме, њихове позитивне утицаје у контексту супростављања климатским променама и механизме помоћу којих шуме пружају ефекте митигације. На крају, посебно је потребно обрадити претње које су усмерене ка шумама и шумском земљишту (утицај грађевинског сектора и проширење грађевинских зона на штету шуме, климатске промене и сушење шума, појава болести и сл., бесправна градња и проширење викенд насеља и друго). У том контексту, потребно је предвидети мере и механизме које ће обезбедити заштиту и очување постојећих шума.

Анализирајући материјал који је јавно доступан на интернет страници Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине уочени су одређени недостаци које у даљем тексту наводимо.

- На страни 48. у поглављу „Биомаса и биогорива“ у оквиру обновљивих извора енергије није препозната могућност коришћења дрвног остатка након сече, као ни наменско подизање засада брзорастућих врста дрвећа. Потребно је да ови извори буду такође препознати као потенцијал.
- На страни 51., друга реченица гласи: *Некадашњи комплекси ритских шума хрста лужњака замењени су плантажама брзорастућих топола, које се чак и не могу сматрати шумама у правом смислу јер се у неким земљама третирају као пољопривредне културе.* Ова констатација да се плантаже не могу сматрати шумама

не може се наводити јер у складу са одредбама домаћег Закона о шумама, као и дефиницијом ФАО организације, ова врста засада се третира као шума. Потребно је кориговати овај навод.

- На страни 70. код навођења циљева газдовања шумама навести и следеће циљеве:
  - Међугенерациска и унутаргенерациска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума
  - Одрживост коришћења шумских ресурса уз обезбеђење стабилности екосистема
  - Очување трајности, повећање приноса и укупне вредности шума и опште корисних функција и намена
  - Обезбеђивање и постизање оптималних стања шумских састојина у складу са дефинисаним функцијама и наменама
- Поглавље 3.5.1.1 – Панчевачке аде још нису званично проглашене заштићеним одручјем јер надлежно Министарство оспорава проглашење од стране града Панчева због неизвршеног процеса проглашења у складу са Законом (предлог је да се званично контактира Министарство животне средине ради усаглашавања статуса)
- Поглавље 5.5.1 – У ревизију постојеће заштиту није сврстана Делиблатска пешчара а планом рада Покрајинског Завода за наредних 10 година ово подручје је планирано за ревизију. Пошто је период обухвата 2021-2035 предлог за ревизију може бити и Горње Подунавље као и Обедска бара. ПИО Потамишје још није проглашено (покренут поступак заштиту) те не може бити ни предмет ревизије (овај део би израђивачи требали проверити са Заводом). Исто важи и за Вршачке планине. За Бегечку јаму је веч покренут поступак заштите а не планирана ревизија како је наведено у предлогу ППАПВ.
- У истом поглављу треба ускладити називе пројекта везано за Натура 2000 као и називе институција. Потребно је ово поглавље ажурирати у односу на податке из надлежног Министарства и Завода.

У циљу бољег сагледавања области шумарства у АПВ, достављамо SWOT анализу чији резултати одсликавају стање шума и потенцијале шумарства за наредни период, што би у одређеном формату требало да буде обухваћено Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине од 2021. до 2035. године.

Предности:

- Планским документима (планом развоја и основама газдовања шумама) ће бити дефинисани циљеви газдовања шумама у оквиру Северне шумске области
- Релативно добро стање шума и биоеколошка стабилност;
- У односу на систем газдовања, значајно учешће мешовитих састојина, што доприноси биоеколошкој стабилности шума;
- Велики производни потенцијал станишта;
- Високо учешће интензивних засада меких лишћара, са високим вредностима основних производних показатеља (запремине и запреминског прираста као и процента прираста);
- Кратке опходње најзаступљенијих врста дрвећа, па су финансијски ефекти већи у краћем времену обрта производње;
- Велика потражња на тржишту за сортиментима главних врста дрвећа;
- Повољан географски положај газдинских јединица у односу на велике реке и главне путне правце (аутопут и путеви првог реда);
- Једноставнији систем газдовања једнодобним шумама;
- Довољан број стручно оспособљеног кадра за послове очувања, унапређивања, подизања и неге постојећих и нових шума унутар граница подручја;
- Дефинисани управљачи заштићених природних добра са организованом чуварском службом;
- Заинтересованост друштвене заједнице (нарочито АПВ) за очување и унапређивање, као повећање површина под шумама;
- Законска покривеност подручја у односу на циљеве управљања подручјем.

Слабости:

- Производња заснована на клоновима (интензивним засадима) реално умањује могућност очувања биодиверзитета на конкретним површинама;
- Знатно је површинско учешће разређених и деградираних састојина;
- Изражено присуство већег броја корисника шума од којих поједини немају материјалне и кадровске капацитете за одрживо газдовање шумама;
- Значајне површине шума и шумског земљишта су искључене из редовног газдовања због узурпације;
- Динамичан негативан утицај развоја насеља на шуме, због положаја шума и шумског земљишта;
- Дислоцираност површина и нехомогеност газдинских јединица у просторном смислу;

- Недовољно дефинисане површине за подизање нових шума у циљу достизања оптималне шумовитости;
- Уситњеност и разуђеност потенцијалних нових површина за пошумљавање;
- Супротност стања шума и променљивих захтева друштва према шумама у еколошком и социјалном смислу;
- Велики број интересних група који може имати утицај на газдовање шумама и планирану производњу;
- Неравномеран технолошки развој свих значајнијих коринсика шума;

Могућности:

- Унапређивање затеченог стања шума конверзијом;
- Дефинисање нових површина за пошумљавање;
- Дефинисање приоритета и још боље усаглашавање производних циљева газдовања шумама са циљевима заштите природе и ловства;
- Лакша примена помоћних мера при припреми земљишта за обнављање, пошумљавање и нези младих култура;
- Побољшање заштите новоподигнутих култура и шумског фонда у целини;
- Коришћење недрвних шумских производа;
- Коришћење потенцијала шумске биомасе;
- Унапређење коришћења и валоризовања осталих функција шума;
- Очување реликтних, ендемичних, ретких и угрожених врста и њихових станишта;
- Едукација становништва и указивање на важност шума и њихових општекорисних функција;
- Увећани производни и еколошки ефекти услед повећања шумовитости;
- Решавање питања газдовања шумама код корисника који нису кадровски и материјално опремљени;
- Увећана могућност запошљавања радне снаге.

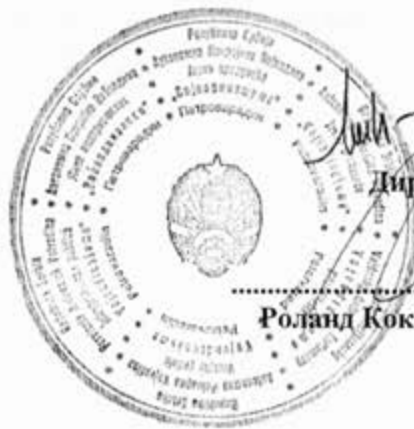
Претње:

- Узурпација земљишта и стихијско ширење викенд насеља поред река за рачун шума и шумског земљишта;
- Изражено ширење градског грађевинског земљишта за рачун шума и шумског земљишта;
- У односу на претходно наведено, трајно смањење површина под шумом;
- Утицаји различитих биотских болести и штеточина и абиотских фактора све је израженији као последица климатских промена,
- Утицај сушења шума;

- Регистроване су инвазивне врсте (за сада немају значајног утицаја);
- Велики утицај нивоа подземних и површинских вода на газдовање шумама;
- Штете од дивљачи;
- Повремена појава пренамножавања глодара;
- Појава пожара (средња и слабија угроженост);
- Починиоци штетних радњи у шуми;
- Несигурност у финансирању кад су у питању екстерни извори.

Контакт особа: Бојан Тубић, 062/8005255

Прилог: ЦД медиј

Директор

Роланд Кокаи, мастер економиста

Доставити:

- Наслову
- Сектору за шумарство, екологију и развој
- Архиви